

Aan Provinciale Staten

Bijlagen
1**Onderwerp:**

GS-brief aan PS - Groeiagenda Natuurinclusief Zuid-Holland 2024-2027

Geachte Statenleden,

Met deze brief informeren wij u over de Groeiagenda Natuurinclusief Zuid-Holland 2024-2027. Deze Groeiagenda vormt een vervolg op de [Contouragenda Natuurinclusief Zuid-Holland](#) die in het voorjaar van 2023 verscheen. Deze agenda beschrijft de voortgang en geeft nadere invulling aan de provinciale inzet voor een natuurinclusieve provincie.

Doel

Doel van provincie en partners is dat Zuid-Holland in 2050 natuurinclusief is. Hierbij zijn de maatschappelijke en economische activiteiten zodanig 'verweven' met de natuur dat ze hier per saldo aan bijdragen. De weg hiernaartoe is lang en kent veel uitdagingen, want de natuur in Zuid-Holland staat onder druk en de omvang en kwaliteit van ons natuurlijk kapitaal nemen nu nog af. De overgang naar een natuurinclusief Zuid-Holland is noodzakelijk om de achteruitgang van de natuur te remmen, te voldoen aan wet- en regelgeving en vergunningverlening beter mogelijk te maken. Door onze inzet op de tien thema's van deze agenda dragen wij bij aan het keren van deze negatieve trend. Deze agenda is gericht op het versterken van natuur en biodiversiteit buiten de (begrensde) natuurgebieden en geeft aan op welke thema's en wijze wij de komende jaren daaraan willen bijdragen. De provincie heeft hierin immers een grote verantwoordelijkheid. Doel van deze agenda is om binnen alle provinciale beleidsdomeinen samen met partners natuurinclusiever te werken door natuurbelastend handelen te beperken en natuurbevorderend handelen te versterken. Met deze agenda sluiten wij aan bij de landelijke Agenda Natuurinclusief 2.0 die vorig najaar is uitgekomen. Net als de landelijke agenda wordt in deze provinciale agenda langs tien thema's hieraan gewerkt.

Kader

Deze agenda vormt onderdeel van ons natuurbeleid en is gericht op het versterken van de natuur buiten de natuurgebieden. Daarmee leveren we ook een bijdrage aan een gezonde en aantrekkelijke leefomgeving, welzijn en toekomstbestendige welvaart. Dit doen wij onder andere door de ecosysteemdiensten, dit zijn diensten die de natuur ons biedt (producerend, regulerend en cultureel), te versterken. Met deze agenda geven wij invulling aan natuurinclusiviteit in het Burgerakkoord, het Coalitieakkoord en het Ruimtelijk Voorstel (op weg naar toekomstbestendig Zuid-Holland met voldoende ruimte voor natuur en een betere balans tussen economie en ecologie).

Vanuit deze agenda ondersteunen wij sectoren en partners om natuurinclusief te werken. Meer over onze inzet op de tien thema's leest u in deze agenda.

Financiën

De uitwerking van de contouragenda naar de Groeiagenda Natuurinclusief 2024-2027 heeft duidelijk gemaakt dat de ambitie tot meer natuurinclusiviteit in Zuid-Holland een meerjarige en brede aanpak vereist (van landbouw tot woningbouw en van bedrijventerreinen tot een gezonde leefomgeving). Er is jaarlijks € 500.000 nodig, met name voor activiteiten zoals benoemd in paragraaf 2.4 van de groeiagenda (o.a. inhoudelijke instrumenten, inspiratielocaties en communitybuilding). Momenteel is hiervoor nu € 250.000 per jaar beschikbaar. Dat volstaat voor het verder opstarten van de processen. De dekking van de € 250.000 die aanvullend nodig is om de opgestarte processen de komende jaren een succesvol vervolg te geven en zo uitvoering te geven aan deze groeiagenda, wordt afgewogen bij de begroting 2025. Indien deze middelen niet beschikbaar worden gesteld, worden de ambities en acties voor ondersteuning van de groeiagenda daarop aangepast.

Monitoring en Basiskwaliteit Natuur

Onze inzet is het bereiken van de Basiskwaliteit Natuur in Zuid-Holland. Basiskwaliteit Natuur gaat over het realiseren van de juiste omgevingscondities (abiotische condities, inrichting en beheer) die algemene soorten planten en dieren nodig hebben. In het Kennisdocument Basiskwaliteit Natuur dat in opdracht van het Rijk is opgesteld zijn voor twee landschapstypen (waaronder het veenweidelandschap) de eerste stappen gezet om Kritische Prestatie Indicatoren (KPI's) uit te werken voor die omgevingscondities die van belang zijn voor de monitoring. We volgen actief de verdere ontwikkelingen op dit vlak. In de jaarrekening wordt jaarlijks gerapporteerd over deze groeiagenda.

Samenhang en draagvlak

In de Statenvergadering van 24 juni 2023 riep u GS op integraal te werken op thema's en in gebieden. Dit doen wij onder andere door over en tussen de thema's praktijkvoorbeelden en ervaringen uit te wisselen en door op inspiratielocaties samen met externe partners daadwerkelijk aan de slag te gaan. Zo bouwen wij aan netwerken en expertise binnen de verschillende opgaven waar de provincie aan werkt. Dit is een dynamisch proces van ontdekken, leren en reflecteren waar wij de komende jaren aan zullen werken. Een natuurinclusief Zuid-Holland in 2050 vraagt om integratie in alle beleidsterreinen. Om de integraliteit van ons beleid te bevorderen gebeurt het werk aan een natuurinclusief Zuid-Holland binnen de opgaven, waarbij het team Natuurinclusief inhoudelijke en procesmatige ondersteuning biedt.

Er zijn binnen de provincie de afgelopen periode veel stappen gezet om te komen tot meer natuurinclusiviteit. Zo worden bijna alle provinciale wegbermen al ecologisch beheerd en is het Convenant Toekomstbestendig Bouwen ondertekend waar natuurinclusiviteit onderdeel van vormt. Verder worden er kansrijke locaties voor groenblauwe dooradering geïnventariseerd. Ook is er een module biodiversiteit toegevoegd aan de "Handreiking ruimtelijke kwaliteit zonnevelden Zuid-Holland", waarover actief wordt gecommuniceerd. Als provincie stimuleren wij daarnaast dat natuurinclusieve landbouw voor meer boeren bereikbaar wordt. De subsidieregeling voor bedrijventerreinen is verbreed naar verduurzaming en omvat nu ook maatregelen gericht op verbetering van natuur en biodiversiteit. Via de Groene Cirkel Groene Stad stimuleren we een gezondere, meer biodiverse en klimaatadaptieve stad. Bij gezondheid geldt dat meer bewegen in een

groene omgeving zowel bijdraagt aan de gezondheid als het draagvlak voor natuur, waarbij wij gemeenten ondersteunen bij die vergroening. Een mooi integraal voorbeeld is de Nieuwe Driemanspolder bij Zoetermeer, die zowel bijdraagt aan natuur- als recreatieve waarden en daarnaast ook dient als waterberging. Meer van dit soort (integrale) voorbeelden en aanpakken vindt u in deze groeiagenda die GS hierbij met trots aan u aanbiedt.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,

secretaris,

voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

drs. J. Smit

Bijlagen

1. Groeiagenda Natuurinclusief Zuid-Holland 2024-2027